

زیر آسمان فیروزه ای

بحران مالی در دایره المعارف بزرگ اسلامی موسوی بجنوردی: فلج شده‌ایم

● مرکز دایره‌المعارف بزرگ اسلامی ۷۰روز مانده به پایان سال تنها ۳۲ درصد از بودجه خود را دریافت کرده و با بحران شدید مالی روبه‌رو است. سیدمحمدکاظم موسوی‌بجنوردی (رییس مرکز دایره‌المعارف بزرگ اسلامی) با اعلام این خبر گفت: مرکز دایره‌المعارف بزرگ اسلامی که می‌توانیم آن را بزرگ‌ترین نهاد پژوهش‌های فرهنگی در ایران و شاید جهان اسلام بدانیم، با وجود انتشار ده‌ها مجلد دانشنامه‌های تخصصی و انجام پروژه‌های بزرگ پژوهشی از حمایت مالی کافی برخوردار نیست؛ به‌گونه‌ای که کارکنان این مرکز از سه‌ماه پیش حقوق نگرفته‌اند و پرداخت حق‌التالیف ده‌هائفر از استادان و پژوهشگرانی که با این مرکز همکاری دارند با تأخیر چندماهه روبه‌رو شده است. او که با «ایلنا» گفت‌وگو می‌کرد، در ادامه افزود: می‌دانیم که دولت گذشته خزانه را خالی کرده و دست دولت کنونی خالی است اما با توجه به اهمیت و جایگاه علمی این مرکز و با عنایت به اینکه کارکنان و همکاران آن از شریف‌ترین و نجیب‌ترین قشرهای فرهنگی جامعه هستند، از دولت محترم انتظار داریم برای پرداخت بودجه باقیمانده اقدام عاجلی را به عمل بیاورد.

رییس مرکز دایره‌المعارف بزرگ اسلامی در تشریح علل بحران مالی در این مرکز گفت: بودجه ما تا اوایل دوره دولت دهم بالغ بر شش میلیارد تومان بود، اما دولت گذشته با اغراض سیاسی – درحالی‌که ما یک نهاد کاملا علمی و غیرسیاسی هستیم – این بودجه را قطع کرد و حتی، جلو کمک‌های شورا به مرکز را گرفتند تا رگ حیاتی ما را قطع کنند اما با لطف و مساعدت جناب لاریجانی، رییس محترم مجلس شورای اسلامی در آخرین سال دولت گذشته، یک بودجه سه‌میلیاردتومانی برایمان در نظر گرفتند که البته بازهم عوامل دولت از تخصیص کامل و به‌موقع آن خودداری می‌کردند.

او افزود: دولت در سال آینده بودجه ما را به شش‌میلیارد، ۲۰۰ میلیون تومان افزایش داده که از این بابت قدردان آنها هستیم و این را نشانه‌ای از توجه دولت به فرهنگ و پژوهش می‌دانیم اما مشکل فوری و بسیار حاد ما، عدم دریافت ۶۸درصد از بودجه سال‌جاری تا این‌موقع از سال است که حقیقتا مرکز را فلج کرده.

او افزود: در کنار دایره‌المعارف بزرگ اسلامی، تدوین و انتشار دانشنامه‌های دیگری را در دستور کار قرار دادیم که عبارتند از دانشنامه ایران در ۳۰ جلد، دانشنامه ایران باستان، دانشنامه زبان و گویش‌ها، دانشنامه خلیج‌فارس، دانشنامه تهران بزرگ، دانشنامه حقوق، دانشنامه فرهنگ مردم ایران و دانشنامه هنر. هرکدام از اینها در مراحل مختلفی قرار دارند؛ مثلا اواخر سال گذشته، دو مجلد از دانشنامه تهران بزرگ مربوط به بخش شمیران را منتشر کردیم و دو مجلد از دانشنامه فرهنگ مردم ایران و سه مجلد از دانشنامه ایران نیز به چاپ رسیده است. موسوی‌بجنوردی در ادامه تأکید کرد: به مشکلات شدید مالی برخورد‌ه‌ایم. برای حل این مشکل، سراغ پیش‌فروش یا جذب اسپانسر هم رفتیم ولی توانستیم آتطور که بابدوشاید منابع مالی لازم را فراهم کنیم؛ زیرا وقتی بر اثر اقدامات دولت قبل، بخش‌های کشور در رکود مالی فرورفته، دست سرمایه‌گذاران خالی است. در حال حاضر برای چاپ این آثار از برخی بانک‌ها تقاضای وام کرده‌ایم. به‌گفته موسوی‌بجنوردی، درحال حاضر شورابعالی علمی مرکز دایره‌المعارف بزرگ اسلامی متشکل از ۴۶ استاد برجسته است که عموم آنها در حوزه فعالیت خود از چهره‌های بین‌المللی هستند؛ کسانی چون فتح‌الله مجتبیایی، نصرالله پورجوادی، غلامرضا اعوانی، مهدی محقق، غلامحسین ابراهیمی‌دینانی، بدرالزمان قریب، ژاله آموزگار، داریوش شایگان، مصطفی محقق‌داماد، سیدمحمد موسوی‌بجنوردی، محمد مجتهد شبستری، احمد مهدوی‌دامغانی، محمد دبیرسیاقی، آذرتاش آذرنوش، احمد پالکنجی و استادان دیگر.

رضا آشفته: جشنواره تئاتر فجر همچنان سودای غافلگیری دارد.

غافلگیری اهالی نمایش با پوستر عجیب‌وغریبش، انتشار فهرست آثار رقابتی و بخش بین‌الملل جشنواره غافلگیری اهالی تئاتر را دوجندان کرد. بخش مسابقه بین‌الملل جشنواره سی‌وسوم بیشتر صحنه رقابت ایرانی‌ها با هم است تا با خارجی‌ها. در بخش مسابقه ایران هم فهرست چشمگیری پیش‌رویمان قرار نگرفته است.

رقابت ایرانی‌ها با هم در بخش «بین‌الملل»

در فهرست بین‌الملل، از بین ۲۱ اثر ۱۶نمایش ایرانی و پنج‌نمایش خارجی حضور دارد اما اگر به کارهای خردمان بشود امیدوارانه نگاه کرد، از همین‌حالا می‌توان گفت کارهای خارجی چنگی به دل نخواهند زد. در این فهرست آثاری ایرانی هست که از میان آثار جوان‌رها انتخاب شده‌اند و می‌توان به این‌نام‌ها اشاره کرد: «اقیانوس آرام» نوشته و کار علی حاتمی‌نژاد از مشهد/ بخش مرور، «بیرون پشت‌در» به نویسندگی ولفگانگ‌بورشرت و کارگردانی ایمان اسکندری از تهران/ بخش مرور، «قصر» نوشته و کار آرمین جوان از تهران/ بخش مرور، «وو» نوشته و کار تینو صالحی از تهران/ بخش تازه‌های تئاتر، «ساعت بیست» نوشته و کار سیدعلی موسویان از تهران/ بخش تازه‌های تئاتر، «کامنت» به نویسندگی بهار کاتوزی و محمد منعم و کارگردانی یوسف باییری از تهران/ بخش تازه‌های تئاتر، «چندروایت نامعتبر، ندیدی» به نویسندگی رضا گشتاسب و کارگردانی رضا گرمی‌زاده از یاسوج/ بخش مناطق، «قلعه انسانات» نوشته و کار علی حمسی، تولید مشترک ایران – ایتالیا/ بخش تئاتر ملل، «صدای آهسته برف» به نویسندگی پیام سعیدی و جابر رضانی و کارگردانی جابر رضانی از تهران/ بخش مرور، اما در کمال تعجب چهره‌های سرشناس تئاتر ایران در بخش بین‌الملل حضور دارند! این نمایش‌ها عبارت‌اند از: «خانواده» نوشته و کار سیدمحمد مساوات از تهران/ بخش مرور، «خرمکس» نوشته و کار علی عابدی از تهران/ بخش مرور، «دیده‌بانان» به نویسندگی پیرروبرولوکِر و کارگردانی محمدرضا خاکی از تهران/ بخش مرور، «مرگ فرونشده» به نویسندگی آرتور میلر و کارگردانی نادر برهانی‌مردن از تهران/ بخش مرور، «من» نوشته و کار فرهاد تجویدی از تهران/ بخش مرور، «هم‌هوایی» به نویسندگی مهین صدری و کارگردانی افسانه ماهیان از تهران/ بخش مرور، «فقط به خاطر من» نوشته و کار چیستا پِثِری از تهران/ بخش تازه‌های تئاتر، «باغ الیابو» به نویسندگی آرتوان خخوف و کارگردانی آتِیلا پسیانی از تهران/ بخش میهمان، «بالاخره این زندگی مال کیه» به نویسندگی رایان لارک و کارگردانی اشکان خیل‌نژاد از تهران/ بخش مرور، «الیور توئیست» نوشته و کار اصغر خلیلی از تهران/ بخش مرور، «تهران-رم- آمستردام – لندن» به نویسندگی و کارگردانی آرون دشت‌آرای، تولید مشترک ایران- هلند/ بخش تئاتر ملل.

خارجی‌ها ناشناس

در میان آثار خارجی نام شناخته‌شده‌ای موجود نیست: «کتاب‌ها» از کمپانیگومونا از لهستان/ بخش تئاتر ملل، «کمپلکس اودیسه» به نویسندگی و کارگردانی فلیکس میثاس اُت از آلمان/ بخش تئاتر ملل، «فراموشی» به نویسندگی داریوش ربیعی و کارگردانی اسکندر اسکافیاز روسیه/ بخش پنج‌ماه از صفا‌آرایی موافقان و مخالفان وضعیت فعلی خانه کاریکاتور گذشته و از صحبت‌های مخالفان، اینطور برمی‌آید که با محقق‌نشدن تغییرات وعده‌داده‌شده، مصالحه رو به اتمام است. خانه کاریکاتور ایران به‌عنوان زیرمجموعه سازمان فرهنگی– هنری شهرداری تهران مهرماه سال۱۳۷۵ تأسیس شد و فعالیت جدی خود را در اردیبهشت سال۱۳۷۷ آغاز کرد اما آنچه باعث شده است در ماه‌های گذشته این نهاد خرسبز شود، انتقاد تعدادی از کارتونست‌ها به نحوه عملکرد آن است. این انتقادها باعث برگزاری جلسه‌ای در تابستان سال‌جاری در معاونت هنری سازمان فرهنگی– هنری شهرداری شد که در نهایت شورای مشورتی خانه کاریکاتور نیز تشکیل گرفت حالا اما با گذشت پنج‌ماه از این جریان، امین موبدی، یکی از اعضای این شورا تهدید به استعفا کرده و می‌گوید خواسته‌هایشان تاکنون عملی نشده است. او که از منتقدان وضعیت فعلی خانه کاریکاتور است، درباره دلایل این موضع‌گیری خود به «شرق» گفت: «مشکل عمده خانه کاریکاتور این است که یک مدیریت واحد از ۱۷سال قبل در رأس آن قرار گرفته و وقتی که مدیریت تغییر نکند، انگیزه‌ای برای پیشرفت باقی نمی‌ماند. طبیعتا این بی‌انگیزگی باعث ازبین‌رفتن خلاقیت می‌شود و به‌دنبال آن نمود مثبتی در خانه کاریکاتور نمی‌بینیم.»

او با بیان اینکه در علم مدیریت نیز عنوان شده است که مدیران باید در معرض انتقاد قرار گیرند تا حرکت‌های مثبتی ایجاد شود، افزود: «رییس خانه کاریکاتور مدت‌هاست بدون تغییر بر سمت خود باقی مانده و خانه کاریکاتور از مدت‌ها قبل کار مثبتی نکرده است. در صورتی که می‌تواند بهتر از این کار کند».

او در مورد نحوه شکل‌گیری شورای مشورتی خانه کاریکاتور گفت: «بعد از آمدن امیر عبدالحسینی به‌عنوان معاون هنری سازمان فرهنگی– هنری شهرداری، این سازمان از چندنفر از کارتونست‌ها دعوت کرد تا در جلسه‌ای شرکت کنند. من، هادی حیدری، ولی درخش‌ی و کیارش زندی به‌عنوان مخالفان وضعیت فعلی خانه کاریکاتور و تعداد دیگری از کارتونست‌ها به‌عنوان طرفداران آن در جلسه حاضر شدیم.»موبدی در مورد صحبت‌هایی که در این جلسه انجام شد، عنوان کرد: «ما معتقد بودیم برای اینکه حضور کارتونست‌ها در خانه کاریکاتور بیشتر شود، تغییراتی اساسی از جمله تغییر مدیر خانه کاریکاتور لازم است. این جلسه بسیار خوب بود و آقای عبدالحسینی پیشنهاد تشکیل شورای موسوم به شورای مشورتی خانه کاریکاتور را مطرح کرد تا خانه کاریکاتور تحت نظارت و مشورت این شورا فعالیت کند.»

او ادامه داد: «من، کیارش زندی، بهمن عبدی، محمدعلی بنی‌اسدی، کیارش عظیمی، حسین نبرومند و علی جهان‌شاهی به عضویت این شورا

هنر

آثار رقابتی ایران و بین‌الملل تئاتر فجر معرفی شد

غافلگیری اهالی تئاتر

هنرمند نمایش

تئاتر ملل، «بازار» به نویسندگی محمدالحینای و کارگردانی ادریس البنانی از عمان/ بخش تئاتر ملل، «پرواز بر فراز شهر» به نویسندگی آئوش اسلی بکیان و کارگردانی نارینه‌ریگوریان از ارمنستان/ بخش تئاتر ملل.

مسابقه‌فروزندگان

در میان نام ۲۱نمایشی که قرار است با هم در بخش مسابقه تازه‌های تئاتر ایران سی‌وسومین جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر رقابت کنند، آنچه به چشم می‌آید تکیه بر فرمالیسم و گریز از معناست؛ رویکردی که شاید فضای تئاتر را بدون چون و چرا برای اجرای عمومی آماده می‌کند. این نگاه در جامعه ما که در هر گوشه و لحظه‌اش نکات ریز و درشتی برای انتقاد است، می‌تواند منجر به اتفاقی ناهمگون شود که در درازمدت برای تئاتر نا مناسب باشد، زیرا دراین حالت مردم، خود را در تئاتر نمی‌یابند و احساس غریبی و دور افتادن از هم خواهند کرد و این اصل و اساسی برای گریز مخاطب از تئاتر خواهد شد. در گذشته – شاید ۱۰سال پیش از این – همیشه دو گروه عمده فرم‌گرا و معناگرا در کنار هم رقابتی بنیادین داشتند و همیشه تئاتر حرفه‌ای اصل و مبنایش همین معنا بوده و در بخش کوچک‌تر و اقلیت گروه‌های فرم‌گرا کار می‌کردند. یکی دیگر از اتفاقات مهم نبودن آدم‌های سرشناس در این فهرست رقابتی و نبودن پیشکسوت‌ها در بخش میهمان و ویژه جشنواره است. شاید همین جوشناوری‌های مالی از یک سو عمده‌ترین دلیل گریز این افراد از حضور در جشنواره باشد، چون می‌ماه فطیر است، هیچ‌کس دنبال دردرس‌های حضور در یک جشنواره نخواهد بود. در این فهرست معروف‌ترین گروه‌ها بسیار

چالش در خانه کاریکاتور

منتقدان: خانه کاریکاتور می تواند موثرتر باشد

سحر آزاد

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور

کاریکاتور